

Białystok, dnia 21 czerwca 2010r.

PS.V.MG.0931-5-11/2010

**Pani
Agnieszka Dyda
Dyrektor Miejsko -
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Czarnej Białostockiej**

Uprzejmię informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 19, 20 i 21 maja 2010r. w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dokonano ustaleń opisanych w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.04.2009r. do 31.03.2010r.

Protokół kontroli kompleksowej Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej został podpisany przez Dyrektora Ośrodka w dniu 15.06.2010r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż realizacją zadań zajmuje się Dyrektor Ośrodka i 15 pracowników, w tym:

- główny specjalista,
- dwóch starszych specjalistów pracy socjalnej,
- dwóch specjalistów pracy socjalnej,
- pracownik socjalny,
- dwóch referentów: ośrodka i ds. zasiłków,
- pięć opiekunek domowych (w tym jedną na umowę zlecenie),
- młodszy opiekun – w okresie 01.07.2009r. do 31.12.2009r.
- informatyk zatrudniony na umowę zlecenie.

Kierownik Ośrodka spełnia wymagania kwalifikacyjne do zajmowanego stanowiska, określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku posiadają legitymacje służbowe zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Na podstawie § 14 statutu obsługę finansową Ośrodka prowadzi Urząd Miejski w Czarnej Białostockiej. Treść statutu jest niezgodna z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). Statut nie uwzględnia również zadania realizowanego przez Ośrodek tj. ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 1, poz. 7 ze zm.).

Dyrektor Ośrodka dnia 15 maja 2008r. ustaliła regulamin organizacyjny Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej. Aneksami z dnia 06.08.2008r. i 06.01.2010r. dokonano zmian regulaminu. Zarządzeniem wewnętrznym Nr 4/10 z dnia 4 maja 2010r. Dyrektor Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej określiła strukturę organizacyjną ośrodka. Stanowiska opiekunka domowa, referent ośrodka oraz referent ds. zasiłków nie znajdują się w tabeli stanowisk określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. 2009r. Nr 50, poz. 398 ze zm.).

Zarządzeniem Nr 1/09 z dnia 25 czerwca 2009r. określono regulamin wynagradzania pracowników Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej. Załącznik Nr 1/09 do zarządzenia nie uwzględnia w tabeli stanowisk zaszeręgowań i wymagań kwalifikacyjnych pracowników MGOPS w Czarnej Białostockiej – stanowiska młodszego opiekuna w ośrodku pomocy społecznej oraz opiekuna w ośrodku pomocy społecznej, co jest niezgodne z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr. 50, poz. 398 ze zm.).

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest zgodny z ustalonym w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) - gminę Czarna Białostocka zamieszkuje 11 621 mieszkańców (stan na 31.03.2010r.).

Uchwałą Nr XXII/163/04 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 22 sierpnia 2004r. określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Powyższa uchwała nie wyłącza specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co w konsekwencji powoduje, że powyższą uchwałę stosuje się w przypadkach korzystania z tego typu usług – co jest sprzeczne z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.).

W okresie objętym kontrolą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej realizował usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczyły 2 osoby bez specjalistycznego przygotowania, o którym mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.).

W okresie objętym kontrolą gmina nie prowadziła placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego oraz mieszkań chronionych. W myśl art. 17 ust. 1 pkt 12 gmina ma obowiązek prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych.

Gmina Czarna Białostocka nie posiada dokumentu określającego zasady organizowania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy.

Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 12 nie są realizowane.

Uchwałą Nr VIII/62/07 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 28 czerwca 2007r. przyjęto Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Białostocka na lata 2007 - 2013. W ww. strategii brak jest harmonogramu działań, strategia zwiera bardzo ogólnie określone źródła finansowania, brak jest preliminarza określającego środki finansowe na jej realizację.

Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną został przyjęty Uchwałą Nr VIII/63/07 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 28 czerwca 2007r. W programie nie zawarto diagnozy problemów dziecka i rodziny Gminy Czarna Białostocka, nie określono okresu realizacji, nie opracowano harmonogramu realizacji zadań w czasie oraz nie oszacowano środków finansowych na ich realizację.

Gmina realizuje zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy, nie realizuje zadań wynikających z art. 17 ust 2 pkt 2, 3 i 4.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3 i 6. Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 realizuje na podstawie ustawy z dnia 29.12.2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 5, 7, 8, 9 ustawy nie są realizowane.

Ustalenia kontroli wykazały w sprawach dotyczących przyznania: zasiłku stałego, celowego, zasiłku specjalnego celowego, zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie posiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, usług opiekuńczych, pomocy osobom opuszczającym zakłady karne i dożywiania, następujące nieprawidłowości:

- w pięciu przypadkach stwierdzono brak dokumentów określonych w § 7 ust. 1 pkt 13 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. 2005, Nr 55 poz. 672 ze zm.) - str. 12 i 14 protokołu,
- w dwóch przypadkach wywiad środowiskowy przeprowadzono po terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz.672, ze zm.) - str 8 i 17 protokołu,
- w jednym przypadku nadano decyzji rygor natychmiastowej wykonalności bez powołania się w podstawie prawnej na art. 108 kpa. informując o tym w treści uzasadnienia decyzji – str. 8 protokołu,
- w dwóch przypadkach decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 § 1 kpa (Dz. U. Nr 98 poz.1071 z 2000r, ze zm.) – str. 9 protokołu,
- w jednym przypadku potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 111 § 1, 2 kpa (Dz. U. Nr 98 poz.1071 z 2000r, ze zm.) - str. 10 protokołu,
- w jednym przypadku ustalono dochód rodziny na podstawie dochodu osiągniętego dwa miesiące przed złożeniem wniosku wbrew zapisom art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – str. 12 protokołu,
- w 12 przypadkach wykonano decyzje przed uprawomocnieniem - nie nadając decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 § 1 kpa (Dz. U. Nr 98 poz.1071 z 2000r, ze zm.) – str. 12 protokołu,

- w 1 przypadku brak w aktach sprawy potwierdzania kopii pism i dokumentów klauzulą „Stwierdzam zgodność z oryginałem”, a także datą, podpisem i stanowiskiem służbowym osoby stwierdzającej zgodność treści, co jest niezgodne z § 25 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22.12.1999r w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz.1319, ze zm.) – str.16 protokołu.

Ustalenia kontroli wykazały w sprawach dotyczących umieszczenia w domu pomocy społecznej następujące nieprawidłowości:

- w sprawdzonym przypadku decyzję ustalającą odpłatność wydano w terminie niezgodnym z art. 59 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.) - str. 13 protokołu,
- w sprawdzonym przypadku w rozstrzygnięciu decyzji ustalającej odpłatność osoby umieszczonej w DPS organ ustalił własną odpłatność (Gminy Czarna Białostocka) za pobyt strony w ww. domu. Rozpatrywana sprawa dotyczy odpłatności za pobyt w DPS osoby umieszczonej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej – str. 13 protokołu,
- w sprawdzonym przypadku organ nie dokonał zmiany decyzji administracyjnej ustalającej odpłatność za pobyt w DPS pomimo zmiany dochodu osoby przekraczającej 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i wzrostu odpłatności za pobyt w DPS (zmiany wysokości odpłatności strony dokonywano pismem informującym) – co jest niezgodne z art. 106 ust. 5, 3a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r., Nr 175, poz.1362 ze zm.) – str. 13 protokołu.

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 110 ust. 4 Dyrektor Ośrodka złożyła w 2009r. Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2008 i 2009 oraz przedstawiła potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy nie było realizowane - kierownik nie wytaczała powództwa o zasądzenie alimentów na rzecz obywateli (osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne). Ośrodek pomocy społecznej nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami - pracownicy Ośrodka udostępniali wnioski i udzielali informacji (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

Przyczyną powstania powyższych nieprawidłowości jest niedostateczna znajomość aktów prawnych, na podstawie których funkcjonuje Ośrodek, w szczególności: ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.), aktów wykonawczych, ustawy z dnia 14.06.1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240).

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest Dyrektor Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej oraz Burmistrz Czarnej Białostockiej.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej do:

1. Powierzenia prowadzenia obsługi finansowo - księgowej osobie będącej pracownikiem Ośrodka zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).
2. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna Białostocka na lata 2007 - 2013 w zakresie opracowania harmonogramu działań, źródeł finansowania i preliminarza określającego środki finansowe na jej realizację.
3. Podjęcia działań zmierzających do dokonania zmian Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w zakresie opracowania diagnozy problemów dziecka i rodziny Gminy Czarna Białostocka tj. określenia okresu realizacji, opracowania harmonogramu realizacji zadań w czasie oraz oszacowania środków finansowych na ich realizację.
4. Podjęcia działań w celu określenia zasad sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym oraz zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu (art. 17 ust. 1, pkt 15).
5. Określenia stanowisk pracy na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. 2009r. Nr 50, poz. 398 ze zm.).
6. Uwzględnienia w statucie Ośrodka zadania realizowanego przez Ośrodek tj. ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 1, poz. 7 ze zm.).
7. Świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez osoby posiadające kwalifikacje wynikające z rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.).
8. Podjęcia działań w celu dokonania zmiany uchwały Nr XXII/163/04 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 22 sierpnia 2004r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.
9. Prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego w szczególności:
  - formułowania sentencji decyzji dotyczących ustalenia opłaty za pobyt osoby umieszczonej w DPS w zakresie jej praw i obowiązków,
  - prawidłowego i pełnego kompletowania materiałów dowodowych na podstawie których podejmowane są decyzje administracyjne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 marca 2005r. w sprawie wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.),
  - ustalania dochodu zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 175 z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.)
  - przeprowadzania wywiadów środowiskowych zgodnie z terminem określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 i 4 ww. ustawy o pomocy społecznej oraz § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23.03.2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z Nr 61, poz. 543, ze zm.) kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia do Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku,
zastrzeżeń w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych.
W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić
Wojewodę Podlaskiego o podjętych czynnościach.

Otrzymuje:
Burmistrz Czarnej Białostockiej

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

g/m

21.06.2010r. MWA Czarnej Białostockiej - A. in. p.

KANCELARIA GŁÓWNA

przyjął 2010